

سایت وزارت امور خارجه

رویترز

«ایران» بررسی می کند

تحمیل خواسته‌های تهران به واشنگتن در جنگ غزه

گزارش

برسانند که محور مقاومت با به کارگیری همه ظرفیت‌های خود وارد صحنه نبرد شود و چه بسا پای ایالات متحده را هم در حمایت از هم‌پیمانانش به صحنه نظامی بسازد. هدف مطلوب «نتانیاهو» که در بحرانی ترین وضعیت سیاسی در صحنه داخلی و خارجی قرار دارد، توقف جنگ و تحمیل مذاکره به مقاومت به شکلی است که طرف مقابل حق چانه‌زنی خود را کنار گذاشته و بپذیرد که فلسطینیان در منطقه‌ای کوچک، مطرود، و زیرتهدید و اقتدار امنیتی اسرائیل در غزه و بخشی از کرانه باختری تن به صلح اجباری دهند. تردیدی وجود نداشت که پذیرش چنین وضعیتی به معنای از سر گذاردن حقارتی بود که مقاومت در سال‌های اخیر برای عدم پذیرش آن هزینه‌های زیادی را پرداخته است.

رایزنی با صحنه‌گردان

در شرایطی که مقام‌های صهیونیست، جنگ غزه را امکانی برای تثبیت موقعیت خود و گسترش آن می‌دانستند و در این راستا توجه چندانی به عواقب گسترش دامنه‌های جنگ نداشتند، ایران با رویکردی معتبر در دفاع از مردم غزه تمرکز داشته است. به عنوان صحنه‌گردان جنگ غزه در پیش گرفت، مانع از آن شد که «نتانیاهو» جنگ جاری را به فرصتی برای نجات خود از بحران‌های داخلی و خارجی دولتش تبدیل کند. این در حالی بود که واشنگتن هم ذیل توجهی که به نقش اثرگذار جمهوری

چندین پیام مستقیم و طرح درخواست از ایران برای کمک به تعدیل فضایی کرد که به نظر می‌رسید به تدریج آمریکا را در باتلاق تنش‌های پراکنده در خاورمیانه فرو می‌برد. به موازات افزایش هزینه برای ایالات متحده که با هدف قرار گرفتن پایگاه‌های نظامی‌اش در سوریه و عراق از سوی گروه‌های جبهه مقاومت همراه بود، ناظران جهانی از ضرورت یافتن راهکارهایی برای کاهش تنش سخن به میان آوردند. در همین راستا رسانه آمریکایی «فاینر» به نقل از شماری از تحلیلگران آمریکایی پیشنهاد داد که استفاده آمریکا از کانال‌های پشت‌پرده برای رایزنی با ایران جهت مدیریت تنش جنگ غزه ضرورت دارد. این مهم که به دفعات در ارسال پیام از سوی کاخ سفید به تهران صورت گرفت،

برش

پرهیز از اشتباه تاریخی

حالا روند تحولات نشان می‌دهد که آمریکا در توجه به نقش ایران در فرایند تحولات جاری می‌کوشد از اشتباهات تاریخی خود فاصله بگیرد. هزینه‌های عدم توجه به نقش جمهوری اسلامی ایران تا اینجا در فرسودگی رویکرد نظامی و دیپلماتیک آمریکا در موضوع فلسطین بازتاب یافته است و مقام‌های کاخ سفید در پی همسویی سران کشورهای عربی با ایران دریافته‌اند دیگر پشتوانه چندان قوی متحدان عربی خود در منطقه را ندارند. در چنین فضایی به‌رغم تصور پیشین ایالات متحده، کشورهای عربی بر پایان دادن به جنگ اسرائیل علیه فلسطین متمرکز شده‌اند و نه پیوستن به یک جنگ تازه علیه ایران. اینچنین بود که جنگ غزه فرصتی فراهم کرد تا پس از سال‌ها تقابل، زمینه دیدار ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران از عربستان سعودی برای حضور در نشست سران سازمان کنفرانس اسلامی فراهم شود. حمایت آمریکا از تداوم طرح آتش‌بس جاری در چنین شرایطی معنادار می‌شود؛ طرحی که ایران هفته‌هاست در روند دیپلماسی خود با بازیگران عربی در دستور کار قرار داده و نواخته خواسته‌های خود را در فضای پیام‌های رد و بدل شده به واشنگتن تحمیل کند. چه آمریکا پیش از این، سیاست حمایت بی‌چون و چرا از متحدان منطقه‌ای‌اش در صددت با ایران را آزموده و شکست سختی را متحمل شده که پیامدهای این ناکامی اکنون به شکل مصیبت‌باری در غزه خودنمایی می‌کند.

دیدگاه

بار ویرانه توافق ابراهیم بردوشی بایند

راهکار دو دولتی در منازعه اسرائیل و فلسطین یکی از راهکارهایی بوده که دولت‌های مختلف آمریکا از دهه ۹۰ میلادی تاکنون در دستور کار خود قرار داده‌اند. دولت ترامپ کوشید مدیریت منازعه را از مجرای طرح‌هایی مانند توافق ابراهیم (قراردادهای سازش کشورهای عربی و رژیم صهیونیستی) و حتی نفی نسبی راهکار دو دولتی بپیکری کند اما این در حالی بود که جو بایدن نشان داد بحران فلسطین و حل آن جزو چند موضوع اولیه سیاست خارجی ایالات متحده در خاورمیانه نیست و دولت او تمایلی به اتخاذ تصمیماتی که ظرفیت دیپلماتیک این کشور را به مسأله فلسطین معطوف کند ندارد؛ به جای آن بایدن سیاست حفظ وضع موجود را در پیش گرفت اما در عین حال روند عادی‌سازی روابط اعراب و اسرائیل را زمینه‌ای برای پیگیری راهکار دو دولتی در نظر گرفت. وب‌سایت «اینترنست» یکی از مهم‌ترین دستاورد‌های محقق شده این عملیات را ناکام گذاشتن ایده عادی‌سازی و برهم زدن برنامه‌ریزی‌های چند سال اخیر رژیم صهیونیستی و کشورهای مرتجع عربی دانسته و تصریح کرده است که عملیات طوفان الاقصی که توسط فلسطینی‌ها به راه افتاد و به یک روایتی چندجانبه با اسرائیل تبدیل شد، توافق «ابراهیم» را که آمریکا به آن می‌بالید به یک ویرانه بزرگ تبدیل کرده است و بایدن باید بار این ویرانه را تحمل کند.

بر اساس این گزارش، بی‌توجهی دولت بایدن به شرایط فلسطین ویژه غزه، همان چیزی است که موجب بروز اقدامات خشونت‌آمیز در این منطقه طی روزهای گذشته شده که مدام در حال تشدید بوده و واشنگتن مسئول پیامدهای آن بخصوص نابودی توافق‌های عادی‌سازی بین کشورهای عربی و اسرائیل است. نویسنده این مقاله تأکید می‌کند که دولت بایدن سرمایه‌گذاری زیادی روی گسترش توافق‌های عادی‌سازی بین اسرائیل و کشورهای عربی انجام داده است. فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها به شرط برداشتن محاصره غزه مطرح شده بود اما بنیامین نتانیاهو که در آن زمان هم منصب نخست‌وزیری اسرائیل را برعهده داشت این موضوع را نپذیرفت و امریکانیز هرگز او را تحت فشار قرار نداد

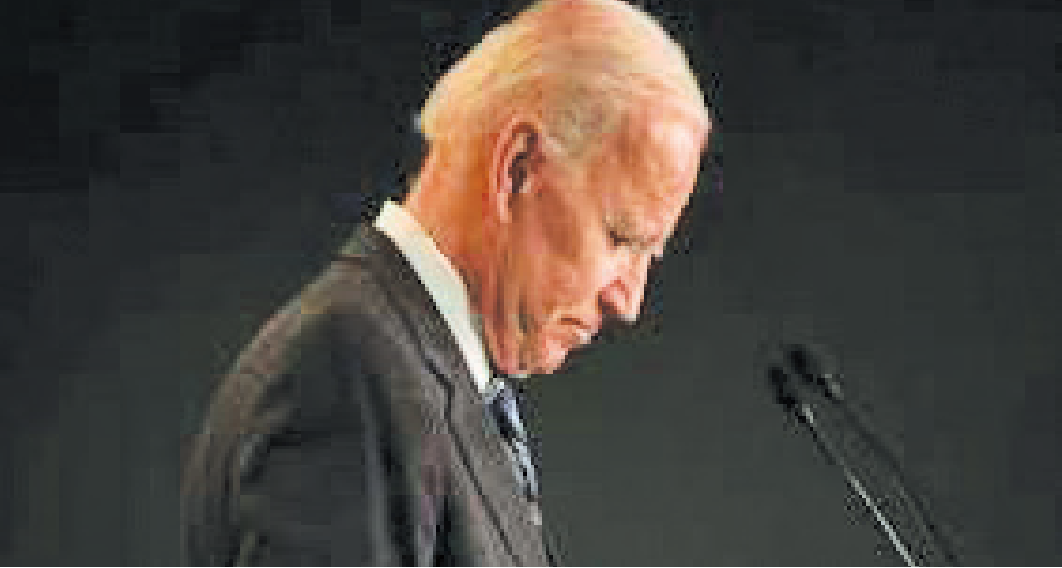
در پایان این تحلیل آمده است با توجه به نقش محوری که آمریکا در مسأله درگیری فلسطین-اسرائیل دارد، بدون شک مستحق سرزنش زیادی در رابطه با وضعیت امروز فلسطین است و آمریکا به جای اینکه به دنبال پروژه‌های بیبوده برای کسب دستاوردهای سیاسی برای خود می‌بود، باید یک اقدام دیپلماتیک واقعی برای جلوگیری از وقوع این فاجعه انجام می‌داد.

تا زمانی که همدارهایی مبنی بر بمب ساعتی بودن غزه وجود دارد؛ منطقه‌ای که مردم آن نزدیک به دو دهه است زیر بار محاصره‌های سنگین رنج می‌برند، هیچ روزنه‌امیدی برای صحبت درباره راهکار دیپلماتیک در راستای حل مسأله فلسطین وجود ندارد، چه برسد به توافق. پیش از این در سال ۲۰۱۸ مقاله‌تأکید می‌کند که دولت بایدن سرمایه‌گذاری زیادی روی گسترش توافق‌های عادی‌سازی بین اسرائیل و کشورهای عربی انجام داده است. فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها به شرط برداشتن محاصره غزه مطرح شده بود اما بنیامین نتانیاهو که در آن زمان هم منصب نخست‌وزیری اسرائیل را برعهده داشت این موضوع را نپذیرفت و امریکانیز هرگز او را تحت فشار قرار نداد

را در شورای آتلانتیک ارائه کردند که مبتنی بر سه محور مهم بود: شراکت، بازدارندگی و دیپلماسی.

حل و فصل سیاسی پسمانازه
مقام‌های آمریکایی در دکترین خاورمیانه‌ای خود روشن ساخته‌اند که امنیت درازمدت اسرائیل بستگی دارد به فراهم کردن این امکان برای مردم فلسطین که در یک کشور متعلق به خودشان، زندگی امنی داشته باشند. این در حالی است که اسرائیل حملات خود را در غزه با هدف حذف حماس و ایجاد بازدارندگی در پیش گرفته است اما شمار قابل توجه تلفات غیرنظامی و هزینه‌های زیادی که پرداخت کرد، حل و فصل سیاسی پسمانازه را با فلسطینی‌های غزه و کرانه باختری، دشاوتز خواهد کرد. حال آن که تا به اینجا ایالات متحده توانسته است دامنه اقدامات پر ریسک اسرائیل را مدیریت و از گسترش چشمگیر جنگ در منطقه جلوگیری کند. هرچند منازعه اسرائیل - حماس با پایان خود فاصله زیادی دارد اما اعلام آتش‌بس موقت و آزادی بخشی از گروگان‌ها راه را برای کمک‌های بشردوستانه و دیپلماسی گسترده‌تری باز می‌کند. تلاش‌های اخیر می‌تواند به کاهش تنش میان اسرائیل که به دنبال نابودی حماس است و جلوگیری از تلفات بعدی غیرنظامی و وخامت شرایط انسانی کمک کند.

نقطه آغاز امنیت
به اعتقاد نویسنده این گزارش، نقطه آغاز امنیت درازمدت در خاورمیانه، توانایی حفظ یک بازدارندگی پایدار منطقه‌ای در مقابل ایران و جریان‌های مبارز مرتبط به آن است. بازنگری سال ۲۰۲۱ در حضور نظامی آمریکا در سطح جهان، ثابت کرد ایالات متحده برای حفظ جایگاه اثرگذار خود در منطقه

تغییر دیپلماسی منطقه ای بایدن با طوفان الاقصی

زاویه

گزارش تحلیلی خود پیرامون جنگ غزه این گزاره کلیدی را به عنوان مبنای ارزیابی خود از جنگ جاری مطرح کرده است. این گزارش با تصریح این واقعیت که وجهه اسرائیل به عنوان یک ورزنه متقابل علیه ایران، در پی حمله غافلگیرانه حماس زایل شده است، تأکید کرده که اقدام امریکایی بر ارسال دو نانو هواپیما-بر و دیگر توانمندی‌های چشمگیر نظامی به منطقه با هدف بازسازی ایران و گروه‌های نیابتی‌اش از گسترش منازعه صورت

گرفته است. بنابراین گزارش، رویکرد ایالات متحده آمریکا در خاورمیانه، نسبت به پیش از حمله هفتم اکتبر با تغییرات مهمی همراه نشده است و هرچند این منازعه فوریت دخالت و تعامل آمریکا در منطقه را افزایش داد اما تنها یکی از چندین تحولی است که نیازمند رهبری دوباره امریکاست. «جو بایدن»، رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا و «برت مک گورک»، نماینده ویژه‌اش در امور خاورمیانه، در فوریه گذشته دکترین «بایدن» برای خاورمیانه

حمله هفتم اکتبر حماس، اعتبار بازدارندگی اسرائیل را ویران کرد. حتی اگر اسرائیل در چند هفته گذشته قادر می‌شد که حماس را هم کنترل کند، این واقعیت سرجای خودش بود. اندیشکده شورای آتلانتیک در جدیدترین

تهران با ایفای نقش خود در فرایند دیپلماسی غزه، واشنگتن را ناگزیر به ارسال چندین پیام مستقیم و طرح درخواست از ایران برای کمک به تعدیل فضایی کرد که به نظر می‌رسید به تدریج آمریکا را در باتلاق تنش‌های پراکنده در خاورمیانه فرو می‌برد